
Būvuzraudzības loma ceļā uz kvalitāti

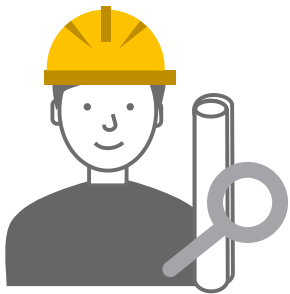
Gints Alberiņš

VSIA Latvijas Valsts ceļi Būvniecības pārvaldes direktors

Iesaistīto pušu mijiedarbība

Godprātīga būvuzraudzība pasūtītāja interesēs

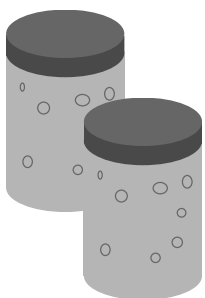

- Palīdz izvairīties no neatbilstībām būvniecības procesā
- Palīdz identificēt gatava izstrādājuma defektu iemeslus

Piemēri

- Objektā uz Vidzemes šosejas (A2) asfalta ieklāšanas laikā konstatēts, ka no priekšmaisītāja veidojas bitumena strūklas, radot izsvīdumus uz izbūvētās saistes kārtas. Pateicoties būvuzraudzības darbībām, darbi netika pieņemti un būvniekam bija jānovērš defekti.
- Kurzemē vietējā autoceļu posma pārbūvē augu zemes noņemšana, uzbēruma, ierakuma un salzturīgās kārtas izbūve tika veikta, pielietojot digitālus datus. Būvuzraudzība digitālos datus izmantoja apjomu pārbaudei, pielietojot datorprogrammu *AutoCAD Civil3D*, savstarpēji salīdzinot iegūtās 3D virsmas. Izmantojot digitālos datus, ātrāk veica pārbaudes un panāca labāku kvalitāti.

Neatbilstoša būvuzraudzība un kvalitātes problēmas

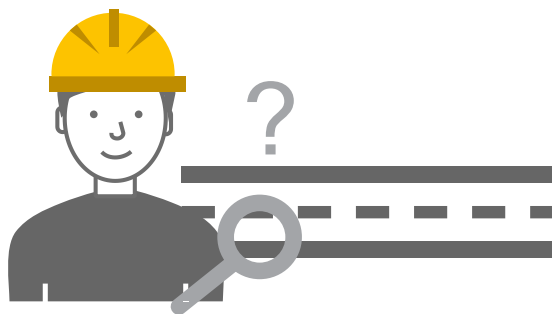

- **Būvuzraugs nav objektā būtiskos darba posmos**
- **Neaizpildīts būvniecības žurnāls**
- **Neatbilstoši paņemti materiālu paraugi**

Piemēri

- Reģionālā ceļa Vidzemē pārbūves projektā lietus ūdens kanalizācijas tīklu uzraudzībā tika piesaistīts būvuzraugs seniors, pāri 80 gadiem. Izbūves laikā būvuzraugs piedalījās uz soliņa pie autobusu pieturas. Izbūvētie darbi tika pieņemti, uzmērīti un segto darbu akti parakstīti. Taču dabā kanalizācijas caurteka izbūvēta tikai līdz ceļa ass līnijai. Šis fakts atklājās pēc gada. Būvnieks par saviem līdzekļiem novērsa defektu un izbūvēja caurteku atbilstoši būvprojektam, būvuzraudzība to uzraudzīja par saviem līdzekļiem.
- Tiltam Pierīgā laiduma konstrukcijas remontdarbu laikā tika nepietiekami kontrolētas iebetontās betona plātnes augstuma atzīmes. Rezultātā pēc hidroizolācijas kārtas ieklāšanas nav iespējams paredzētajā biezumā izbūvēt abas asfaltbetona kārtas. Būvnieks uz sava rēķina veica papilddarbus, lai nodrošinātu atbilstību projektam. Būvuzraudzībai tika piemērots līgumsods.

Negodprātīga būvuzraudzība – kā interesēs?

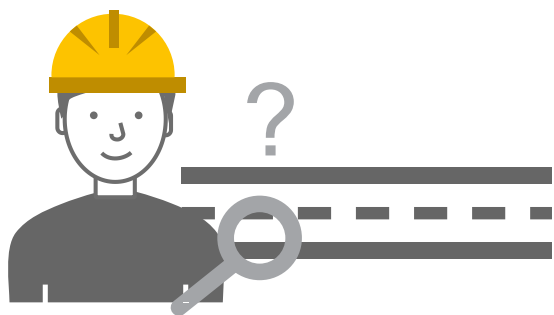

- Būvuzraudzība akceptē neatbilstošu materiālu iestrādi
- Strīdi ar pasūtītāju
- Nekvalitatīvi būvdarbi

Piemēri

- Reģionālais ceļš Kurzemē. Objektā iestrādāts ģeotekstils, kas nebija atbilstošs iesniegtajiem un apstiprinātajiem materiālu apstiprināšanas dokumentiem. Salīdzinājums atklāja, ka iestrādātā materiāla stiepes stiprības rādītājs garenvirzienā ir mazāks nekā projektā prasīts. Būvuzraudzība nenokontrolēja, ka tiek ievests un iestrādāts cits materiāls. Objektā konstatēti arī neparakstīti segto darbu akti pirms nosedzošās kārtas uzklāšanas un kļūdas uzmērījumos. Būvuzraudzībai piemēroti divi līgumsodi, pieprasīts nomainīt būvuzraugu. Līgumsods piemērots arī būvniekam.

Negodprātīga būvuzraudzība – kā interesēs?

Piemēri

- Vietējais autoceļš Sēlijā. Materiālu izcelsme dokumentos neatbilst LVC pārstāvju redzētajam dabā. Būvuzraudzības skaidrojumi ir pretrunīgi. Papildus pārbaužu rezultāti apstiprina neatbilstības. Pasūtītājs pieprasīja gan neatbilstošā materiāla, gan būvuzrauga nomaiņu.

Ko nosaka vispārīgie būvnoteikumi

Būvuzraudzības mērķis: nodrošināt būvniecības ierosinātāja tiesības un intereses būvdarbu veikšanas procesā

- Nepieļaut patvaļīgas atkāpes no būvprojekta
- Nepieļaut reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus
- Nepieļaut atkāpes no noteiktajām darbu veikšanas tehnoloģijām
- Nosaka būvuzrauga pienākumus un tiesības

Ko vispārīgie būvnoteikumi nenosaka

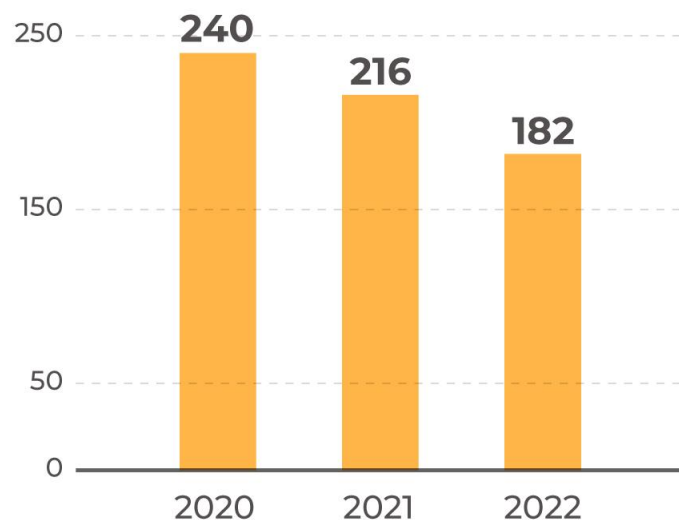
- Nav noteikti kritēriji būvuzraudzības apjomam vai intensitātei
- Būvuzraudzībai nav noteiktas iespējas ietekmēt būvdarbu tehnoloģisko procesu, kamēr tas tieši neietekmē drošību vai atbilstību būvprojektam
- Būvuzraudzības uzsvars tiek likts uz atbilstību būvprojektam un normatīviem aktiem, bet ne uz kvalitāti

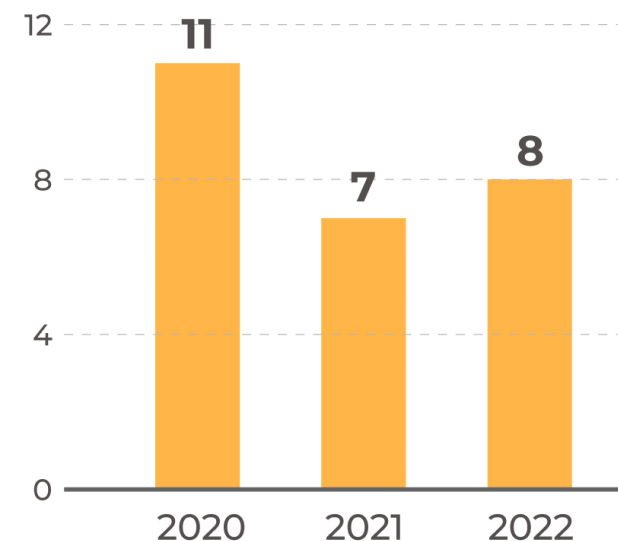
Būvuzraudzības apjoms valsts ceļu būvdarbos

Iepirkuma un vispārējās vienošanās ietvaros būvuzraudzību nodrošina **5 uzņēmumi**

BŪVUZRAUDZĪBAS APJOMS

BŪVUZRAUDZĪBAI PIEMĒROTO SODU SKAITS

Kopš 2019. gada **4 gadījumos** pieteikta būvuzrauga nomaiņa. Iepriekšējos gados **2 gadījumos** LVC vērsies LBS ar lūgumu vērtēt būvdarbu vadītāja un būvuzrauga profesionalitāti. LBS izteica brīdinājumu.

LVC Būvuzraudzības līgumu evolūcija pēdējo 7 līdz 5 gadu laikā

- Noteiktas obligātas mērierīces kvalitātes kontrolei
- Noteiktas obligātas materiālu pārbaudes neatkarīgā laboratorijā
- Ieraksti BIS un dokumentu uzglabāšana pasūtītāja datu vietnē
- Nepārtraukta uzraudzības personāla klātbūtne objektā (administratīvu un finanšu iespēju robežās)
- Elektroniskā darbalaika uzskaites sistēma

LVC plāni būvuzraudzības kvalitātes kāpināšanai

- Būvuzraudzību piesaistīt arī garantijas laikā
- Materiālā atbildība ne tikai par atbilstību būvprojektam, bet arī par atbilstošu kvalitāti
- Nesaskaņot konkrētu būvuzraudzības personālu citos LVC līgumos, ja iepriekš tika pieprasīta nomaina par būtiskiem pārkāpumiem
- Piesaistītajam būvuzraudzības personālam noteikt pārbaudes laiku ar iespēju bez pamatojuma pieprasīt nomainu

---

Paldies par uzmanību!